

Остапенко В.М.,

аспірант кафедри банківської справи

ХНЕУ, м. Харків, Україна

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ (РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ)

Сучасний розвиток економіки України у регіональному розрізі значно залежить від стану системи фінансування розвитку регіонів, як одного з ключових факторів спроможності створити необхідні умови для реалізації існуючого потенціалу регіонів, не кажучи вже про його примноження. Ефективне управління фінансовими ресурсами та створення відповідної фінансової бази окремого регіону є першочерговими для досягнення стабільної конкурентоздатної держави. В умовах суттєвої обмеженості бюджетних коштів (як державного, так і місцевих бюджетів) основним джерелом фінансування можуть стати кошти приватного інвестора. Співпраця держави і приватного сектору у рамках моделі публічно-приватного партнерства характеризується високою ефективністю і результативністю щодо вирішення пріоритетних суспільно-важливих проблем, які є стратегічними цілями держави - це освіта, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, впровадження інновацій на всіх рівнях економіки тощо, у тому числі на регіональному рівні.

Проте проблеми фінансування діяльності та розвитку регіонів були досліджені вченими-економістами не достатньо повно, та не охоплювали всі можливих аспектів взаємодії. Увага дослідників акцентується, в основному, на бюджетному потенціалі регіону, як факторі соціально-економічного розвитку, з'ясуванні недоліків міжбюджетних відносин та необхідності їх трансформації, механізмах підвищення інвестиційної привабливості регіону. Проте залишаються відкритими ряд проблем, пов'язаних із поєднанням і оптимізацією різних джерел та форм фінансування, визначенням найбільш впливових учасників фінансування регіонального розвитку, дослідження їх стану, можливостей та перспектив участі приватного сектору в процесі фінансування регіонів.

Отже, ефективне врядування у сфері регіонального розвитку має базуватися на активному залученні приватних коштів та інституцій приватного сектору до реалізації програм регіонального розвитку на засадах партнерства, тобто створення умов для розвинутого публічно-приватного партнерства. Тому необхідно комплексно дослідити стан та потенціал використання публічно-приватного партнерства як інструменту фінансування

регіонального розвитку. Автором запропоновано методичний підхід до оцінки використання потенціалу публічно-приватного партнерства як інструменту фінансування в регіональному розрізі, який складається з 3-х модулів:

1 модуль - оцінка загального стану фінансового забезпечення регіонів;

2 модуль - аналіз стану учасників публічно-приватного партнерства, а саме: державного, приватного та фінансово-кредитного секторів;

3 модуль - типологізація регіонів за доцільністю використання публічно-приватного партнерства методом кластеризації з вибором об'єкта-репрезентанта (рис.1).

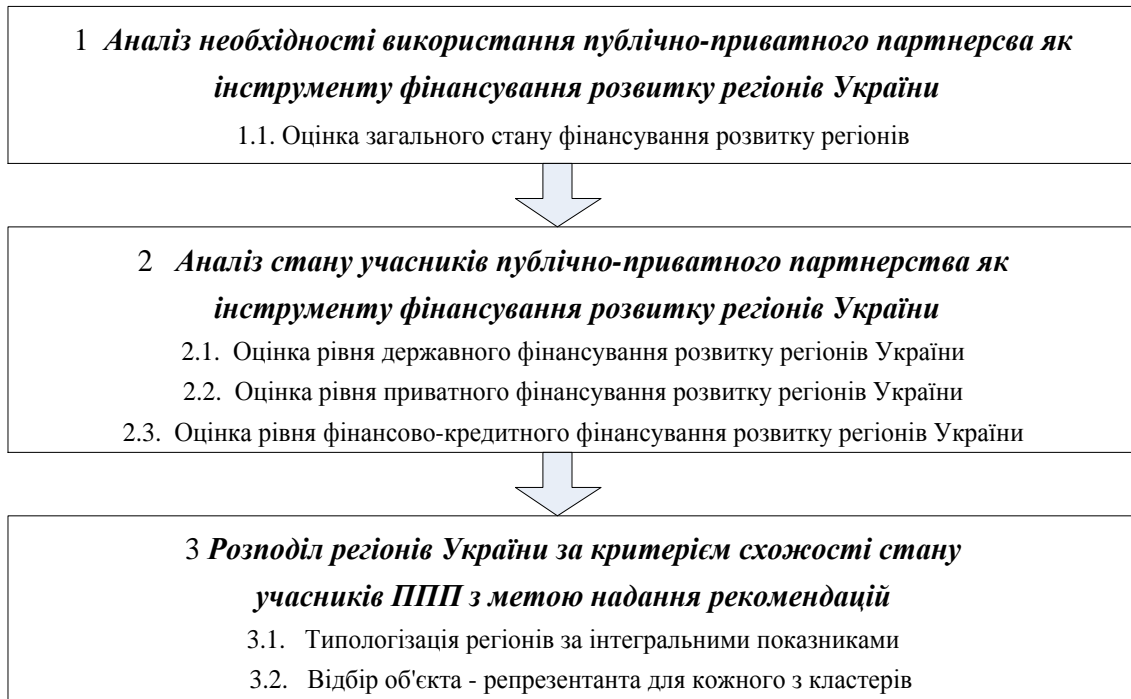

Рис. 1. Методичний підхід до визначення потенціалу публічно-приватного партнерства як інструменту фінансування регіонального розвитку України (авторська розробка)

Таким чином, на основі дослідження було запропоновано методичний підхід до оцінки потенціалу публічно-приватного партнерства як інструменту фінансування регіонального розвитку України. Це дозволить визначити загальний стан фінансування регіонів, що дасть змогу зробити висновок про доцільність використання ППП в регіональному розвитку та необхідність проведення подальшого дослідження щодо оцінки компонентів ППП та їх потенціалу в фінансуванні економіки знань. В результаті методичний підхід спрямований на розмежування регіонів України за критерієм схожості можливостей та потенціалу розвитку ППП в рамках економіки знань. Це дозволило надати рекомендації щодо підвищення фінансового забезпечення регіонів з урахуванням переваг та недоліків кожної складової ППП, тобто суб'єктів партнерських відносин відповідно до рівня їх регіонального розвитку (Табл. 1).

Рекомендації щодо розвитку публічно-приватного партнерства з урахування
особливостей регіонального розвитку України

Кластер	Рекомендації
<p>1 Дніпропетровська, Донецька, Харківська</p>	<p>створення та розвиток інфраструктури підтримки підприємництва - бірж, виставкових залів, бізнес-інкубаторів, центрів бізнесу, промислових парків, рад для поєднання наукового та бізнесового потенціалу, регіональні інноваційні мережі; підтримка інвестиційних проєктів, що використовують сучасні енергозберігаючі технології та не забруднюють навколишнє природне середовище; створення ефективної системи взаємодії установ, підприємств та організацій у галузі науки, освіти, у виробництві, у сфері підприємництва, фінансово-кредитній сфері з питань активізації розвитку інноваційної діяльності;</p>
<p>2 Одеська Львівська Київська Полтавська Луганська Запорізька АРК Крим</p>	<p>використання прямих та непрямих інструментів стимулювання ділової активності; підтягування галузей з низьким рівнем розвитку до рівня добре розвинутих та пріоритетних галузей економіки; розвиток регіональних ринків фінансових послуг, розвиток мережі регіональних фондів підтримки підприємництва, залучення на прийнятних умовах іноземних кредитних ресурсів для фінансування малих підприємств; стимулювання інноваційної спрямованості розвитку підприємства, венчурного бізнесу;</p>
<p>3 Івано-Франківська Чернівецька Тернопільська Закарпатська Волинська Рівненська Херсонська Кіровоградська Хмельницька Житомирська Чернігівська Сумська Миколаївська Черкаська Вінницька</p>	<p>концентрація на підтримці однієї (двох) найбільш пріоритетної галузі, що мають високий потенціал для розвитку; ефективне стимулювання діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та підприємств, пов'язаної з прискоренням розвитку регіонів на основі більш повного використання природного, економічного, трудового, наукового та іншого потенціалу; забезпечення умов для створення нових підприємств, у тому числі іноземних та формування регіональної інфраструктури залучення інвестицій - агентств із залучення інвестицій, бюро з обслуговування інвесторів; запровадження ефективного механізму організаційного, інформаційного, маркетингового, науково-технічного та інших форм забезпечення.</p>

Список літератури:

1. Побурко Я. О. Інтегральні оцінювання результатів соціально-економічної діяльності регіону: методологічний підхід / Я. О. Побурко, Я. Я. Пушак // Регіональна економіка. – 2006. – № 3. – С. 66–73.
2. Мущинська Н.Ю. Публічно-приватне партнерство як інструмент сталого регіонального розвитку / Н.Ю. Мущинська // Научно-технический сборник "Коммунальное хозяйство городов". – 2010. – Вып. 94. – С. 162-167